

הشتיטיל והחלום

לילה באחת העיירות היהודיות בפולין רוב המשפחות כבר ישנות. רק השקט מתחת שמי האבב הנוצצים מהוועה רקע להדי צעדים מעטים הנשמעים פה ושם מרוחוב. באחד הבתים נחה משפחה; הוריהם בין בניינים וילד בן שמונה בערך. בני הזוג בחדר נפרד והילד בחצי חדר הצמוד למטבח. המטבח היה בהמשך למבואה בקינה קלה. כולם נמו בשינה קלה, ורק האב העיף ישן שינה עמוקה לאחר יום עבודה קשה. אפשר היה ואפילו לשמעו נחרות די חזקות.

פתאום הילד התעורר, הוא שמע רעשים מצד המבואה והמטבח, כשהוא פתח בקושי את עיניו, הוא הבחן בדמותו של מפקד משטרת מקומי שאותו כולם הכירו. אומנם הוא היה גוי, פולני, אבל בשטייטל כל היהודים חשבו אותו כבן משפחה והוא העיריך את זה. הוא ידע שהקהילה שלו תשתדל עד כמה שאפשר לא להעמיד אותו במצב לא נוח שבו יצטרך לפעול לפי חוקי המדינה. החוקים הגבילו לפעים חיים חופשיים אלהם שאפו האזרחים. אבל היהודים התחשבו בממשל שני גופים אלו, קיימו יחסים נינוחים זה בצד זה הרבה שנים ולכן הופעת המשטרה בבית, ועוד באמצע הלילה סימנה ליד דבר לא רגיל העומד להתרחש. הוא לא טעה! השוטר הוביל בידו אישת – זורה, יפה מאוד – לתוך המטבח. האם כבר הספיקה להפעיל את מנורת הנפט ובחמימות

הזמין את האורחים להתיישב על יד

השולchan במטבח כשהיא הכינה כוס תה חם) בהתחלה הילד לא הבין את פשר המתරחש במטבח,

כנראה גם אימו לא הבינה יותר ובסבלנות חיכתה להסבירים מצד השוטר.

לדברי השוטר הוא פגש באישה היפה ברחוב. הוא לא ראה אותה עיירה עד כה בפועלו לטובה קהילתנו הוא החליט לעצור אותה ולבירר מה מטרת ביקורה בשעה מאוחרת.

למראה היוצאה דופן של האישה; יפה מאוד, בגדי חג הבולטים בשל צבעים: תכשיטים נוצצים כמו עגילים צבעוניים גדולים תלויים על אוזניה, צמידים רבים על ידיה, שרשרות עם מדליון על צוואר, הכל בידח היה ענקני מדי וזל. אבל הילד הוקסם ולא הוריד מבטו ממנה. גם היא ראתה אותו דרך הדלת הפתוחה של המטבח מסתכל מתוך חדרו. לאחר זמן מה הילד חזר למיטהו ומרוב עייפות נרדם מיד. بينما אימו העידה לפני השוטר כי אכן היא למדה יחד עם היפיפיה בבית ספר אבל מז לא פגשה אותה. היא זכרה ואפילו את שמה – אווה. השוטר נרגע ובקיש מהאם שגדאג לטיפולה של "היפיפיה" מן העיירה בהקדם האפשרי.

כאן המקום להוסיף עוד תכוונה אחת לא כל כך מחמיאה לחני השטייטל. אומנם עברו כבר שנים רבות שניה אבל יש המשך לתופעה שאודה אבקש לתאר. כמעט בכל שטייטל היו בתיהם מנהלים על ידי יהודים, איך לא? אספект החברות התנהלה באופן סדרי מהכפרים שבביבה. החברות בחרו בדרך זאת מרצון. הם העדיפו את "המקצוע העתיק בעולם" על פני עבודה קשה בשדות מבוקר עד ערב על מנת להרוויח את אפשרות המחייה המינימלית. כפי שאתם כבר הבנתם את הרמז. ההיסטוריה חוזרת אומנם בצורה אחרת, אבל באותו אדרת. החברות באוט לארץ בכל מיני דרכים לא דרכיהם: "העיקר לעשות כסף", ולהתבסס כלכלית במולדתונם לאחר סיום התעסוקה כאן. "אין חדש תחת השמש".

נזכור ליד שלנו – הוא נרדם מיד וחלם על האישה זו. הוא הרגיש שהיא נשכבה על ידו בMITTEDה, חיבקה אותו בחזקה ואאפילו נישקה. הרגשה לא מוכרת הציפה את כל גופו. חוויה חדשה עברה

בכל אבריו, הוא הרגיש שהוא מאושר; תחושה לא מוכרת, שמיימת, כל חייו הוא לא שכח את
חוויות.

במרוצת הזמן הוא לא היה בטוח אם זה היה רק חלום. הרוי למציאות ווחלום מהתלים בנו
לפעמים עד לאובדן חוש החוויה? אולי זה לא חלום – מי יודע?

נ.ב. אל האידיאות בהבחנה בין מציאות וחלום קראתי באחרונה בספריו של סופר סרבי –
מילוראוד פאבץ. הוא פיתח את הרעיון עד ל"הוכחה" שבאמת אין הבדל בין חלום למציאות. בכל
רגע נתון של חיינו אין לדעת האם זה היה חלום או מציאות?!

א.ה

2.6.09

ו' 25/12/2017
ס' 65 (בונד כטבון)

השטייטל והחלום

לילה באחת העיריות היהודיות בפולין רוב המשפחות כבר ינשות. רק השקט מתחת שמי האבב הנוצצים מהוות רק להדי צערדים מעטים הנשמעים פה ושם מרוחוב. באחד הבתים נחה משפחה; הורים בניי ביניים וילד בן שמונה בערך. בני הוג בחדר פרך וחילד בחצי חדר הצמוד למטבח. המטבח היה בחמשן למבואה בכניסה לבית. כולם נמו בשינה קלה, רק האב העיף ישן שינה עמוקה לאחר יום עבודה קשה. אפשר היה אפילו לשמעו נחרות די חזקות.

פתאום הילד התעורר, הוא שמע רעשנים מצד המבואה והמטבח, כשהוא פתח בקושי את עיניו הוא הבין בדמותו של מפקד משטרת מקומי שאותו כולם חכרו. אומנם הוא היה גוי, פולני, אבל בשטייטל כל היהודים חשבו אותו בן משפחה והוא העיריך את זה. הוא ידע שהקחילה שלו תשתדל עד כמה שאפשר לא להעמיד אותו במצב לא נוח שבו יצטרך לפעול לפי חוקי המדינה. החוקים הגבילו לפעמים חיים חופשיים אלהם שאפו האזרחים. אבל היהודים התרחשבו במשל שני גופים אלו, קיימו ייחסים נינוחים זה בצד זה הרבה שנים ולכך הופעת המשטרת בבית, ועוד באמצע הלילה סימנה הילד דבר לא רגיל העומד להתרחש. הוא לא טעה! השוטר הוביל בידו איש – זורה, יפה מאד – לתוך המטבח. האם כבר הספיקה להפעיל את מנורת הנפט ובחמימות הזמין את האזרחים להתיישב על יד↑

השולchan במטבח כשהיא הכינה כוס תה חם) בהתחלה הילד לא הבין את פשר המתרחש במטבח, כוראה גם אימו לא הבינה יותר ובסבלנות חיכתה להסבירים מצד השוטר.

לדבריו השוטר הוא פגש באישה היפה ברוחב. הוא לא ראה אותה עיירה עד כה בפועל לטובת קהילתו הוא החליט לעזרה אותה ולבירר מה מטרת ביקורה בשעה מאוחרת. למראה היוצאה דופן של האישה; יפה מאוד, בגדיה חג הבולטים בשל צבעים. תכשיטים נוצצים כמו עגילים צבעוניים גדולים תלויים על אוזניה, צמידים רבים על צוואher, שרשראות עם מדליון על צוואר, חכל ביחד היה צעקי מדי ווול. אבל הילד הוקסם ולא היריד מבטו ממנה. גם היא ראתה אותו דרך הזולת הפتوוחה של המטבח מסתכל מזווית חדרו. לאחר זמן מה הילד חזר למיטתו ומרוב עיפות נרדם מיד. בינתיגים אימו העידה לפניו השוטר כי אכן היא למדיה יחד עם היפיפיה בבית ספר אבל מזו לא פגשה אותה. היא זכרה אפילו את שמה – אווה. השוטר נרגע וביקש מהאם שתדאג לסלוקה של "היפיפיה" מן העירה בהקדם האפשרי.

כאן המקום לחושף עוד תוכנה אחת לא כל כך מחמיאה לחוי השטייטל. אומנם עברו כבר כשמונים שנה אבל יש המשך לתופעה שאוთה אבקש לתאר. כמעט בכל שטייטל היו בתיהם בושת מנהלים על ידי יהודים, איך לא? אספקת הבחוורות התנהלה באופן סדרי מהכפרים שבביבה. הבחוורות בחרו בדרך זאת מרצונן. הם העדיפו את "המקצוע העתיק בעולם" על פני עובדה קשה ושדות מכוקר עד ערב על מנת להרוויח את אפשרות המחייה המינימלית. כפי שאתנס כבר הכתם את הרמז. ההיסטוריה חזרה אומנם בזרחה אחרת, אבל באותה אדרת. הבחוורות באוט לארץ בכל מיני דרכים לא דרכים: "העיקר לעשרות כספי", ולהתבסס כלכלית במולדתן לאחר סיום התעסוקה כאן. "אין חדש תחת השמש".

נזור ליד שלנו – הוא נרדם מיד וחלם על האישה הזו. הוא הרגיש שהיא נשכבה על ידו בMITTEDה, חיבקה אותו בחזקה ואיפלו נישקה. הרגשה לא מוכרת הציפה את כל גופו. חוויה חדשה עברה

בכל אבריו, הוא הרוגש שהוא מאושר ; נתוצה לא מוכרת, שטימית, כל חייו הוא לא שכח את החוויה.

במרוצת הזמן הוא לא היה בטוח אם זה היה רק חלום . הרי למציאות ומחלום מתחלים בנו לפעמים עד לאובדן חוש החוויה ! אולי זה לא חלום – מי יידע !

נ.ב. אל תהי ודאות בחבנה בין מציאות וחלום קראתי באחרונה בספריו של סופר סרבי – מילוראץ פאביץ . הוא פיתח את הרעיון עד ל"חותמה" שבאמת אין הבדל בין חלום למציאות . בכל רגע נתון של מניין אין לדעת האם זה היה חלום או מציאות ??

א.ה

2.6.09